

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

WILLIAM SHAKESPEARE

1564 v ANGLII VE STRATFORDU NAD
AVONOU – 1616

významný
anglický básník a dramatik,
klíčová postava
moderního evropského dramatu

ŽIVOT

- Jeho otec pracoval zřejmě jako rukavičkář, matka Mary pocházela ze staré zemanské rodiny
- Ve svém rodném městě (Stratford nad Avonou) vystudoval gymnázium (King Edward VI Grammar School).
- V 18 letech se oženil s Annou Hathawayovou (o osm let starší), měli 3 děti - Sussan a dvojčata Judithu a Hamneta /Hamnet v 11 letech zemřel/

ŽIVOT

- Před rokem 1592 se Shakespeare připojil ke kočovným divadelníkům
- Roku 1592 přišel Londýna, kde hrál v různých divadelních společnostech
- Později se stal spolumasajitelem divadla Globe, působí zde jako herec a dramatik, proto lépe finančně zajištěn
- V letech 1593 až 1594 byla londýnská divadla zavřena kvůli epidemii moru, Shakespeare píše poezii pod ochranou hraběte Southamptonstého.
- Po roce 1613 (Globe vyhořelo) se Shakespeare vrací za manželkou a dcerami do svého rodiště
- zde Shakespeare umírá 23.4.1616 (při oslavě svých narozenin)

Shakespearův rodný dům

DÍLO

- Shakespearovi se připisuje 37 děl, u některých je však jeho autorství sporné.
- Shakespeare vynikal jedinečnou představivostí. Do úst svých hrdinů vkládal úvahy o běžné životní skutečnosti i hluboké zamyšlení nad smyslem lidské existence.
- Hrdinové jeho her jsou osoby heroické, tragické, směšné i vážné, zlé a odpuzující, žádná z nich však nepozbývá věrohodnosti.
- Dramatická tvorba Shakespeara přerůstá časový a společenský rámec své doby, zůstává živá a pochopitelná i dnešnímu divákovi
- Napsal i řadu básní (většina byla určena mužům).

DÍLO – TVŮRČÍ OBDOBÍ

Shakespearovo dílo lze rozdělit do tří období

➤ 1. období - 1591 – 1600

píše zvl. **komedie**, ve kterých vítězí spravedlnost a láska, a **historická dramata**, často staré náměty z anglické minulosti a z antiky

➤ 2. období - 1601 – 1608

autor jakoby si nebyl jistý, zda jsou renesanční ideály uskutečnitelné, v dílech panuje pesimismus, píše **tragédie**

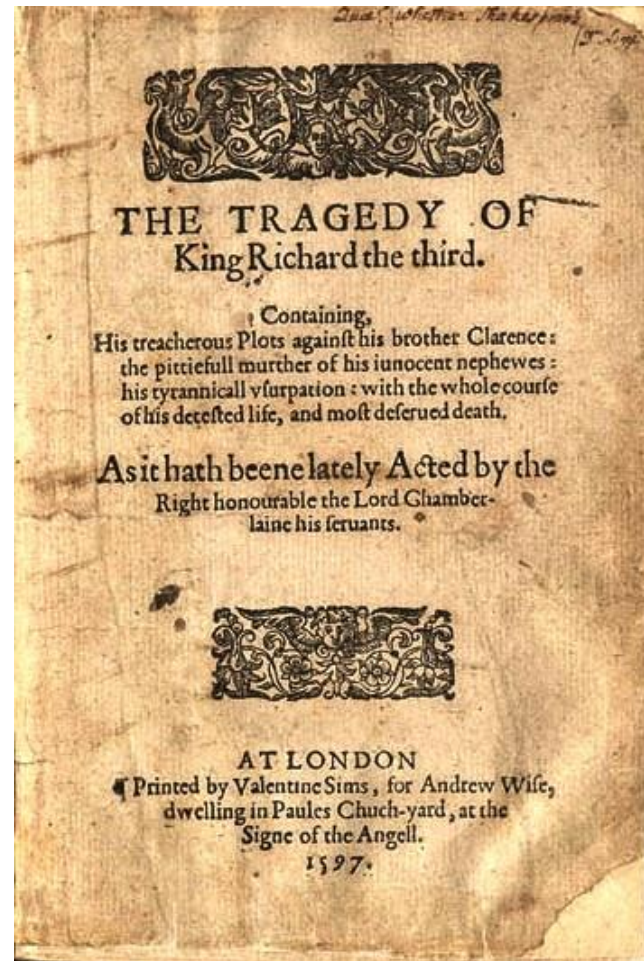
➤ 3. období – od r.1609

píše hry s charakterem **romance** (prvky tragédie i komedie) a **sonety**

HISTORICKÉ HRY

- Jindřich IV. (Henry IV), dva díly 1598 - 1600
- Jindřich V. (Henry V) 1599
- Jindřich VI. (Henry VI), tři díly 1591
- Jindřich VIII. (Henry VIII) 1611
- Král Jan (King John) 1597
- Richard II. 1596
- Richard III. 1593**

KOMEDIE

- Dva šlechtici veronští (The Two Gentlemen of Verona) 1595
- Dva vznešení příbuzní (The Two Noble Kinsmen) 1613
- Jak se vám líbí** (As You Like it) 1601
- Komedie plná omylů (The Comedy of Errors) 1593
- Konec vše napraví = Konec dobrý, všechno dobré (All's Well That Ends Well) 1603
- Kupec benátský** (The Merchant of Venice) 1597
- Marná lásky snaha 1595 (Love's Labor's Lost)
- Mnoho povyku pro nic** (Much Ado About Nothing) 1599
- Periklés (Pericles) 1609
- Půjčka za oplátku 1606 (Measure for Measure)
- Sen noci svatojánské** (A Midsummer-night's Dream) 1596
- Večer tříkrálový (Twelfth Night) 1602
- Veselé paničky windsorské** (The Merry Wives of Windsor) 1601
- Zkrocení zlé ženy** (The Taming of the Shrew) 1594

ZKROCENÍ ZLÉ ŽENY V DIVADLE NA VIHOHRADECH, LETNÍ SHAKESPEAROVSKÉ SLAVNOSTI NA HRADĚ

Veselé
paničky
windsorské

TRAGÉDIE

- Antonius a Kleopatra (Antonius and Cleopatra) 1607
- Coriolanus 1608
- Hamlet** 1604
- Julius Caesar 1599
- Král Lear** (King Lear) 1606
- Macbeth** 1606
- Othello** 1605
- Romeo a Julie** (Romeo and Juliet) 1595
- Timon athénský (Timon of Athens) 1608
- Titus Andronicus 1594
- Troilus a Cressida

PREČTI SI UKAZKU Z HAMLETA, JEHO MONOLOG. CO JE TO MONOLOG?

JAKÝMI OTÁZKAMI SE HAMLET ZABÝVÁ? JSOU TYTO OTÁZKY AKTUÁLNÍ I PRO NÁS?

HAMLET:

„Být nebo nebýt – to je otázka: je důstojnější zapřít se a snášet surovost osudu a jeho rány, anebo se vzepřít moři trápení a skoncovat to navždy? Zemřít, spát – a je to. Spát – a navždy ukončit úzkost a věčné útrapy a strážně, co údělem jsou těla – co si můžeme přát víc, po čem toužit? – Zemřít, spát – spát, možná snít – a právě to je zrada. Až ztichne vřava pozemského bytí, ve spánku smrti můžeme mít sny – to proto váháme a snášíme tu dlouhou bídu, již se říká život. Neboť kdo vydržel by kopance a výsměch doby, aroganci mocných, průtahy soudů, znesvěcenou lásku, nadutost úřadů a ústrky, co slušnost věčně sklízí od lumpů, když pouhá dýka srovnala by účty, a byl by klid? Kdo chtěl by nést to břímě, úpět a plahočit se životem, nemít strach z toho, co je za smrtí, z neznámé krajiny, z níž poutníci se nevracejí. To nám láme vůli – snášíme radši hrůzy, které známe, než abychom šli vstříc těm neznámým. Tak svědomí z nás dělá zbabělce a zdravá barva rozhodného činu se roznemůže zbledlou meditací, záměry velké významem a vahou se odvracejí z vytčeného směru a neuzrají v čin.“

PŘIPOMEŇ SI OBSAH TRAGÉDIE ROMEO A JULIE POMOCÍ OBRÁZKŮ A HLAVNÍCH POSTAV A VYPRÁVĚJ

Verona, Capuleti, Montekové, dávné spory, střety

POSTAVY DRAMATU ROMEO A JULIE

- **Montek** - hlava rodu
- **Monteková** – manželka a matka Romea
- **Romeo** – syn
- **Merkucio** – Romeův přítel
- **Benvolio** – Romeův přítel
- **Bratr Jan** – posel, který měl doručit Romeovi zprávu
- **Baltazar** – Romeův sluha
- **Kapulet** – hlava rodu
- **Kapuletová** – manželka a matka Julie
- **Paris** – mladý šlechtic, příbuzný vévodův
- **Julie** – dcera
v době příběhu je jí 14 let
- **Tybalt** - synovec paní Kapuletové, Juliin bratranec
- **Bratr Vavřinec** – františkán
- **Juliina chůva**

OSNOVA DĚJE

- maškarní ples u Kapuletů
- zasnoubení Julie s Paridem (?)
- Romeo, Merkucio, Benvolio na plese
- Romeo odhalen – rvačka s Tybaltem, zákrok otce Kapuleta
- R J = láska na první pohled
- konec plesu
- Romeo – návštěva zahrady Kapuletů
- tajný obřad – otec Vavřinec
- náhodné setkání Tybalta, Merkucia, Benvolia, Romea
- Merkucio zabit Tybaltem, Tybalt Romeem
- Romeo vyhoštěn z Verony (Mantova)
- rozloučení s Julií, vyznání

OSNOVA DĚJE POKRAČUJE

- Julie + Paris svatba (??)
- pomoc otce Vavřince (sňatek)
- nápoj, „pohřeb“
- o „smrti“ se dozvídá i Romeo (nedorazil posel)
- jed – návrat zpět do Verony
- poslední polibek Julii
- Romeo před hrobkou zabije Parise
- loučení s Julií
- Romeo – jed
- Julie se probouzí – mrtvý Romeo
- Dýka
- konec sporu rodů
- usmíření, zlaté sochy

Designed by W. J. Miller. Engraved by J. Smith.

SHAKSPEARE.
Scene of Othello with my own hand written. The scene is from the play. My first time thinking pilgrims really should

POHÁDKOVÉ HRY, BÁSNĚ

Bouře (The Tempest) 1612

Cymbelín (Cymbeline) 1609

Zimní pohádka (The Winter's Tale) 1611

BÁSNĚ

Fénix a hrdlička (The Phoenix and the Turtle)
1601

Sonety 1609

Venuše a Adonis 1593

Znásilnění Lukrecie (The Rape of Lucrece) 1594

Nářek milencin (A Lover's Complaint) 1609

Vášnivý poutník 1599

WILLIAM SHAKESPEARE SONET 129

ÚKOL: PŘEČTI SI SONET, VYSVĚTLI NA NĚM ZNAKY

SONETU, VYSVĚTLI SMYSL SONETU

*Mrháním sil v tmách hanby pustošivé
je chtíč, když rve, co chtěl. Když tepru chce to,
zná jenom krev a zrady, sliby křivé,
surovec, vrah a lhář a sketa je to.
Hnusí se nám, jak poskytne nám slast,
jak máme to, co zoufale jsme chtěli,
hned nepřičetně zoufáme si zas,
že jsme mu, blázni, takhle naletěli.
Blázni, když chcem to, blázni, když to máme,
šílíme před tím, při tom, po tom též,
vteřinu štěstí dlouze odpykáme –
z příslibu blaha bláhová je lež.
To všechno každý ví, však nikdo neví,
jak peklu uniknout, když číhá v nebi.*

POUŽITÉ ZDROJE

- JOHN. [cit. 2011-03-19]. Dostupný pod licencí Creative Commons na WWW:
 - http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:William_Shakespeares_birthplace,_Stratford-upon-Avon_2612007.jpg
- [cit. 2011-03-19]. Dostupný pod licencí Public domain na WWW:
 - <http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Hw-shakespeare.png>
 - <http://www.spisovatele.cz/william-shakespeare>
- TESTUS. [cit. 2011-03-19]. Dostupný pod licencí Creative Commons na WWW:
 - http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Casa_di_Giulietta_%28statue%29.jpg
- AMORLAN. [cit. 2011-03-19]. Dostupný pod licencí Creative Commons na WWW:
 - http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Romeo_y_Julieta-Museo_Cera_%28Madrid%29.jpg
- cit. 2011-03-19]. Dostupný pod licencí Public domain na WWW:
 - http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Romeo_and_Juliet_with_Friar_Laurence_-_Henry_Will
- it. 2011-03-19]. Dostupný pod licencí Public domain na WWW:
 - http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Francesco_Hayez_053.jpg
 - <http://en.wikipedia.org/wiki/File:Richardthird.jpg>
 - <http://www.shakespeare.cz/cz/vesele-panicky-winsorske-fotogalerie/87/>
- HILSKÝ, Martin. Hamlet – program představení. Praha : Národní divadlo, 1999, s.7

- **Autor:** Mgr. Irena Houbová
- **Vzdělávací oblast:** Český jazyk a literatura
- **Téma:** W. Shakespeare
- **Ročník:** 8.
- **Datum vytvoření:** říjen 2012
- **Anotace:** Výkladová prezentace uvádí významné informace o životě autora a přehled jeho tvorby, zvl.dramatické
- **Metodické pokyny:** Tuto prezentaci lze využít k výkladu, opakování a procvičování učiva, obsahuje i otázky a osnovu k vyprávění obsahu dramatu
- **Pomůcky:** PC, dataprojektor, příp. prac. list s vytištěnou osnovou děje

